

HONDURAS

1. Informacje podstawowe

Powierzchnia :	112,5 tys. km ²
Populacja:	9,9 mln (2020)
Skład etniczny:	Metysi 90%, Indianie 7%, Murzyni 2%, biali 1%.
Podział administracyjny:	18 departamentów
Religia:	Katolicy (46%), różne denominacje protestanckie (41%), inne (2%), ateści (1%), bezwyznaniowcy (9%)
Stolica:	Tegucigalpa – ca 1,4 mln mieszkańców
Inne ważniejsze miasta:	San Pedro Sula (ca 900 tys. mieszkańców), Choloma (ca 300 tys. mieszkańców), La Ceiba (ca 250 tys. mieszkańców)
Język urzędowy:	Hiszpański; ludność indiańska posługuje się własnymi językami
Waluta:	Lempira (1 US\$ = 23 - 25 HNL)
Główne bogactwa naturalne:	Drewno, złoto, srebro, miedź, ołów, cynk, antymon, ruda żelaza, węgiel kamienny, ryby, energia wodna.
Główne gałęzie przemysłu:	Przetwórstwo cukru, przetwórstwo kawy, przemysł odzieżowy, przemysł drzewny, produkcja cygar
Główne produkty rolne:	Banany, kawa, owoce cytrusowe, kukurydza, olej palmowy, wołowina, drewno, krewetki, tilapia, homary, cukier, warzywa
Ustrój polityczny:	Republika prezydencka
Głowa państwa i szef rządu (prezydent):	Juan Orlando Hernández Alvarado
Minister Gospodarki:	Maria Antonia Rivera
Ambasador Gwatemali w Polsce:	Christa Castro Varela (Ambasador Hondurasu w Niemczech)
Ambasador RP w Gwatemali:	Leszek Biały (Ambasador RP w Panamie)
Najbliższe wybory parlamentarne:	2021

2. Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne (2019)

PKB (ceny bieżące) :	24,0 mld US\$
PKB per capita:	2,500 US\$
Wzrost PKB (ceny stałe 2010):	3,7%
Struktura PKB:	Rolnictwo 12,3%, przemysł 28%, usługi 58,9%
Dług publiczny::	44,1% PKB
Inflacja:	4,4%
Bezrobocie:	5,2%
Poziom korupcji:	26 (poziom Nigerii, Mozambiku, Iranu, Gwatemali, Bangladeszu i Angoli)
Eksport:	3,1 mld US\$
Główni partnerzy w eksporcie:	USA, Niemcy, Salwador, Nikaragua, Gwatemala, Belgia, Holandia, Kostaryka
Główne towary w eksporcie:	Kawa, banany, skorupiaki, olej palmowy, kable, melony, papaje, złoto, cukier, tytoń
Import:	9,2 mld US\$
Główni partnerzy w imporcie::	USA, Chiny, Meksyk, Gwatemala, Salwador, Kostaryka, Niemcy, Japonia, Brazylia
Główne towary w imporcie:	Paliwa, maszyny i urządzenia, samochody, leki, tworzywa sztuczne, wyroby stalowe, papier
Inwestycje zagraniczne:	498 mln US\$
Inwestycje honduraskie za granicą:	Brak danych

3. Ogólna charakterystyka gospodarki Hondurasu.

Generalnie gospodarka Hondurasu jest oceniana pozytywnie, o czym świadczą dobre wskaźniki ekonomiczne. Niemniej perturbacje ekonomiczne w całym regionie spowodowane kryzysem w Nikaragui, protesty rządowe przede wszystkim w stolicy Tegucigalpie oraz kataklizmy naturalne (susze, powodzie i huragany), niski poziom życia społeczeństwa, wysoki stopień korupcji oraz znaczna przestępczość negatywnie wpływają na gospodarkę. Honduras jest w znacznej mierze zależny od przekazów pieniężnych od emigrantów, głównie z USA. W 2019 r. wyniosły one 5,3 mld US\$. Szacuje się, że w USA mieszka 1,5 mln Honduran z czego około 70% nielegalnie.

Przez lata najważniejszym sektorem było rolnictwo oparte przede wszystkim na dwóch produktach – bananach i kawie, jednak od kilku lat Honduras prowadzi aktywną i konsekwentną politykę modernizacji gospodarki poprzez zmniejszanie udziału rolnictwa oraz stopniowego uniezależniania eksportu od kawy i bananów. Prowadzona jest polityka wsparcia produkcji i eksportu towarów nietradycyjnych takich jak skorupiaki, melony, ananasy, arbuzy, mrożonki, olej palmowy czy homary. Dodatkowym efektem jest również zmniejszenie zależności gospodarki tego kraju od niekorzystnych zjawisk klimatycznych oraz od wahań na światowych rynkach kawy. Niemniej z uwagi na brak nowoczesnych technologii produkcji potencjał rolniczy pozostaje nadal nie do końca wykorzystany.

Fabryki zlokalizowane głównie na północy kraju opierają na nisko zaawansowanym technologicznie przetwórstwie rolnym i przemyśle odzieżowym skierowanym na potrzeby rynku wewnętrznego. Z kolei szybko rozwijający się sektor przetwórstwa owocowo-warzywnego oraz zakładów przetwórczo-montażowe jest ukierunkowany przede wszystkim na eksport. Mankamentem jest również niedostatek wykwalifikowanej siły roboczej.

W sektorze usług najszybsze tempo wzrostu notuje wspierana przez władze turystyka, jednak szybszy jej rozwój hamuje słabo rozwinięta infrastruktura, wysoka przestępczość i wspomniane kataklizmy. Duże oczekiwania związane są jednak z inwestycjami w bazę turystyczną, szczególnie w rejonie Wysp Zatokowych i pasie wybrzeża karaibskiego.

Ważną rolę w rozwoju gospodarki Hondurasu odgrywają specjalne strefy ekonomiczne. Największą jest strefa w Puerto Cortés na północy kraju zarządzana przez instytucję państwową. Poza tym na terytorium tego państwa jest kilkanaście stref wolnocłowych zarządzanych przez kapitał prywatny. Aktualnie jest realizowany szeroki program stworzenia Strefy Zatrudnienia i Rozwoju Ekonomicznego (w skrócie, ZEDE od hiszp. Zona de Empleo y Desarrollo Económico), która ma na celu połączenie typowej strefy wolnocłowej ze stworzeniem międzynarodowego centrum

biznesowo - turystycznego. Pierwszy projekt jest realizowany na wyspie Roatan na pñ. kraju, kolejne mają być realizowane na terenie całego kraju.

Na uwagę zasługuje fakt, że dziś jest już 70% produkowanej w tym kraju energii pochodzi ze źródeł odnawialnych, w tym aż 11% z ogniw fotowoltaicznych. Stawia to ten kraj na trzecim miejscu w Ameryce Łacińskiej (po Chile i Meksyku) pod względem wykorzystania energii słonecznej.

Największym problemem Hondurasu jest bardzo niski poziom życia i jeden z najbardziej nierównych podziałów dochodu narodowego na świecie. Szacuje się, że 60% ludności żyje poniżej progu ubóstwa, w tym 38,4% poniżej progu ubóstwa skrajnego. Pewną poprawę sytuacji przyniosło umorzenie znacznej sumy zadłużenia zagranicznego oraz wsparcie z programu Poverty Reduction and Growth Facility (PRGF) zarządzanego przez MFW. Warunkiem otrzymania pomocy było przyjęcie przez rząd ścisłych reguł polityki fiskalnej i monetarnej oraz przedstawienie długofalowego planu walki z biedą. Z kolei czynnikiem utrudniającym szerszy rozwój współpracy z zagranicą, w tym inwestycyjnej jest nadal wysoka przestępczość (choć w tym zakresie obserwuje się istotną poprawę) oraz znaczny stopień korupcji.

4. Stan prawno – traktatowy

Honduras jest członkiem następujących porozumień i organizacji o charakterze gospodarczym: BCIE, CACM, CEPAL, FAO, G-77, IADB, IBRD, IDA, IFAD, IFC, ILO, IMF, LAES, ALADI (obserwator), MIGA, OAS, ONZ, WB, WCO, WIPO, WTO. Honduras jest stroną Strefy Wolnego Handlu CAFTA-DR między państwami Ameryki Środkowej, USA i Dominikaną oraz traktatów o wolnym handlu z Meksykiem, Tajwanem, Chile, Kanadą, Koreą Płd., Wenezuelą i Peru. Jako sygnatariusz Środkowoamerykańskiego Wspólnego Rynku (Mercado Común Centroamericano /Central American Common Market – MCCA/CACM) tworzy unię celną z Gwatemalą, Salwadorem, Kostaryką, Nikaraguą i Panamą.. Obowiązuje także wielostronna umowa pomiędzy tzw. Północnym Trójkątem (Honduras, Salwador oraz Gwatemala) i Kolumbią. Honduras jest także sygnatariuszem Umowy Stowarzyszeniowej z UE. Pomimo niedokończonego jeszcze procesu ratyfikacji, jest ona tymczasowo stosowana od 2013r. Do czasu pełnego wejścia w życie Umowy Stowarzyszeniowej UE-Ameryka Środkowa, kształt stosunkom Hondurasu z UE nadaje Umowa ramowa o współpracy gospodarczej między UE i Ameryką Środkową z 1993 r.

5. Dostęp do rynku

Od kilku już lat Honduras znacząco obniża stawki celne i modernizuje procedury importowe, a także wprowadza nowe przepisy dot. zamówień publicznych i ochrony własności intelektualnej, zgodne ze standardami międzynarodowymi. Największymi problemami są przypadki korupcji wśród urzędników państwowych, opieszałość w postępowaniu celnym, niewłaściwe klasyfikowanie towarów, brak jednoznacznych przepisów fitosanitarnych dot. importu przetworów mlecznych i wieprzowiny oraz mało przejrzysty system rozstrzygania sporów. Zakazany jest import produktów z uwagi na ochronę zdrowia, bezpieczeństwo i ochronę środowiska. Generalnie zakazany jest wwóz wszelkiego typu wyrobów z freonem i innymi substancjami zagrażającymi warstwie ozonu, pojazdów samochodowych starszych niż 10 lat (z wyjątkiem kolekcjonerskich i będącymi darami), pojazdów przystosowanych do ruchu lewostronnego, a także broni i amunicji. Zdarzają się przypadki czasowego zakazu importu produktów rolnych (ryż bądź kukurydza) ze względu na ochronę produkcji krajowej.

6. Prawo regulujące działalność inwestorów zagranicznych

Ustawodawstwo krajowe zezwala na inwestycje zagraniczne w większości sektorów gospodarki oraz zapewnia traktowanie narodowe inwestorom z innych państw. Tym niemniej, istnieją ograniczenia inwestycyjne dot. działalności przemysłowej i handlowej na małą skalę. Honduras wymaga od zagranicznych instytucji ubezpieczeniowych mających siedzibę w Hondurasie, aby zdeponowały co najmniej 10 % minimalnego kapitału proponowanego przedsiębiorstwa w Banco Central de Honduras lub zainwestowały wyżej wymienioną kwotę w państwowe papiery wartościowe. Zagraniczni dostawcy usług finansowych muszą prowadzić działalność jako przedsiębiorstwa, jako oddziały lub jako przedstawicielstwa.

7. Dwustronna współpraca gospodarcza polsko - gwatemalska

a. Współpraca handlowa

Wg danych GUS, eksport Polski do Hondurasu w 2019 r. wyniósł 4,2 mln US\$, natomiast wg honduraskich danych importowych – 6,1 mln US\$. Import Polski z Hondurasu w 2019 r. wg danych GUS wyniósł 9,9 mln US\$, natomiast wg tamtejszych danych eksportowych zaledwie 917 tys. US\$. Różnice w tych liczbach wskazują na poziom handlu pośredniego via kraje trzecie.

Wg danych GUS, Honduras jest 155 odbiorcą naszego eksportu, z udziałem 0,01% oraz 122 dostawcą polskiego importu z udziałem 0,02%. Wg danych honduraskich Polska jest 50 odbiorcą eksportu tego kraju ze statystycznie zerowym udziałem i 49 dostawcą importu z udziałem 0,1%.

Główne towary w eksporcie: papier, produkty chemiczne, maszyny i urządzenia, artykuły reklamowe, rury, kable, pompy, artykuły rolno – spożywcze, urządzenia medyczne, nawozy, piwo.

Główne towary w imporcie: kawa, banany i plantany, artykuły odzieżowe, kable, aparatura elektryczna, melony, arbuzy, warzywa, cygara.

b. Współpraca inwestycyjna

Brak jest informacji o polskich inwestycjach w Hondurasie i o honduraskich w Polsce.

8. Perspektywy rozwoju współpracy.

Największe możliwości eksportowe dla polskich firm rysują się w zakresie maszyn i urządzeń, w tym dla przemysłu spożywczego i tekstylno – odzieżowego, motoryzacji (części, akcesoria samochodowe, lakiery, odświeżacze powietrza), produktów przemysłu celulozowo – papierniczego, sprzętu rolniczego/samolotów do fumigacji pól, nawozów, logistyki (budowa magazynów, składów itp.), przetworzonej żywności, farmaceutyków/biotechnologii, technologii przemysłowej, wyrobów rzemiosła (artykuły dekoracyjne/ wyposażenia wnętrz, galanteria skórzana, ceramika, biżuteria z bursztynu etc.), tworzenie klastrów innowacyjnych/ ICT.

Potencjalne dziedziny współpracy inwestycyjnej to przetwórstwo żywności, przemysł lekki, przemysł tekstylno – odzieżowy, przemysł chemiczny oraz usługi finansowe i informatyczne.